

Aikuiskoulutuksella tulevaisuuteen

Manifesti

EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS

Johdanto

Tämä manifesti on Euroopan aikuis-koulutusjärjestön (EAEA) aloite ”oppivan Euroopan” luomiseksi. Tavoitteenamme on Eurooppa, joka suhtautuu tulevaisuuden haasteisiin myönteisesti.

Haluamme innovatiivisen, oikeudenmukaisen ja ympäristöystävällisen Euroopan, jonka kansalaiset osallistuvat yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Tahdomme Euroopan, jonka väestö kykenee elämään terveellisesti ja työskentelemään tuottavasti läpi elämän.

Aikuiskoulutuksen muutosvoima on valtava – se on ihmisoikeus ja yhteinen etu.

Aikuiskoulutus on hyvä sijoitus, sillä sen vaikutukset ovat pitkäkestoisia. Se vaikuttaa suotuisasti kilpailukykyyn, hyvinvointiin, kansanterveyteen ja talouskasvuun. Tarvi-

taan kuitenkin vakaita julkisia investointeja, jotta aikuiskoulutuksesta saadaan kaikki hyöty irti. Siihen pitää sijoittaa kestävästi niin eurooppalaisella tasolla kuin kansallisesti, alueellisesti ja paikallisestikin.

Tällä hetkellä Euroopan unionin keskeisin aikuiskoulutusstrategia on uudistettu eurooppalainen aikuiskoulutusohjelma¹, jota toteuttavat kansalliset koordinaattorit unionin jäsenmaissa. Ohjelmaa tulee vahvistaa entisestään, mutta lisää aloitteita ja yhteistyömuotoja tarvitaan.

Tämä manifesti kertoo tutkimustulosten ja hyvien käytäntöjen avulla, kuinka aikuiskoulutus voi ratkaista aikamme suurimmat haasteet.

¹ [eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220(01)&from=EN)

Yksi niistä on kasvava eriarvoisuus sekä ihmisten että alueiden ja maiden välillä. Yhä useammat Euroopan kansalaiset kyseenalaistavat eurooppalaiset arvot äänestämällä muukalaisvihamielisiä ja eurokriittisiä puolueita. Samanaikaisesti osa väestöstä radikalisoituu.

Moni Euroopan unionin jäsenmaa kärsii massatyöttömyydestä, ja etenkin nuorten on hankala päästä työelämään. Digitalisaation myötä koneet pystyvät suoriutumaan töistä, jotka aiemmin tehtiin ihmiskäsin. Tietoyhteiskunnan kehittäminen vaatii eurooppalaista yhteistyötä. Digitalisaatio edellyttää uusia taitoja työntekijöiltä, kansalaisilta ja kuluttajilta.

Siirtolaisuus ja ikääntyminen muuttavat Euroopan väestöraken-

netta. Ihmiset haluavat pysyä aktiivisina ja terveisinä mahdollisimman pitkään. Selviytyäksemme ikääntymisen haasteista, tarvitsemme lisää maahanmuuttoa. Se on kuitenkin haastavaa, kun työttömyysluvut ovat korkealla ja muukalaisvihamielisyys kasvussa. Vuodesta 2015 alkaen Eurooppaan on saapunut ennennäkemätön määrä pakolaisia, ja tilanteen pitäminen hallinnassa on ollut vaikeaa. Osa kantaväestöstä on ottanut tulokkaat avosylin vastaan, mutta toiset ovat suhtautuneet heihin vihamielisesti.

Ilmastonmuutos ja muut ympäristöhaasteet uhkaavat Euroopan ja koko planeettamme tulevaisuutta. On siirryttävä nykyistä kestävämpään talous- ja yhteiskuntarakenteeseen sekä ympäristöystävällisempään elämäntapaan.

Aktiivinen kansalaisuus ja demokratia

Aikuiskoulutuksen perustehtävä ei ole vanhentunut: sen avulla voidaan edelleen kehittää demokratiaa ja kansalaisuutta.

Euroopassa voimistuva radikalisoituminen osoittaa, että demokratia ja suvaitsevaisuus eivät ole itsensä selvyksiä. Niitä tulee lujittaa kulttuurien ja uskontojen välisellä vuoropuhelulla.

Aikuiskoulutus voi mahdollistaa kansalaisyhteiskunnan kehittämisen. Se voi vahvistaa kriittistä ajattelutapaa ja kokemusta omista vaikuttamismahdollisuuksista.

Kansainvälinen aikuistutkimus PIAAC² osoittaa selvän yhteyden

2

www.oecd.org/site/piaac/surveyofadultskills.htm

luottamuksen ja poliittisen aktiivisuuden sekä taitotason välillä. Mitä heikkomat yksilön perustaidot ovat, sitä vähemmän hän luottaa julkiseen valtaan ja uskoo omaan vaikutusmahdollisuksiinsa. Tutkimus osoittaa myös, että aikuiskoulutukseen osallistuvat ovat yhteiskunnallisesti aktiivisia: he esimerkiksi tekevät muita enemmän vapaaehtoistyötä.

Hyvä käytäntö

Yksitoista suomalaista opintokeskusta toteutti vuosina 2012–2014 Sivis-opintokeskuksen koordinoiman Järjestöt lähidemokratian tukena -hankkeen (Jäde). Siinä tuotettiin *Osallistu.fi* -verkkosivusto, kaikille avoin lähidemokratiaa edistävä verkostoitumis- ja oppimisympäristö. Hankkeessa koulutettiin yhdistys- ja järjestötoimijoita verkon ja sosiaalisen median välineiden hyödyntämiseen oman elinympäristönsä asioihin vaikuttamisessa. Koulutuksiin osallistui yli 500 henkilöä eri puolilla Suomea.

Hanke lisäsi kansalaisten tietoa paikallisvaikuttamisen erilaisista muodoista ja mahdollisuuksista. Se pyrki innostamaan kansalaisia vaikuttamaan järjestöjen kautta ja siten varmistamaan kolmannen sektorin toiminnan myös tulevaisuudessa. Hanke mahdollisti verkostoitumisen eri puolilla maata asuvien, oman alueensa asioihin vaikuttamisesta kiinnostuneiden järjestöaktiivien, yksittäisten henkilöiden ja opintokerhojen sekä vertaisopintoryhmien välillä.

Lue lisää: osallistu.blogspot.fi

Hyvä käytäntö

Ruotsalainen muslimien koulutusjärjestö, Ibn Rushd, toteutti hankkeen nimeltä Att främja islamisk fredskultur, islamilaisen rauhankulttuurin edistäminen. Siinä nuoret muslimit toimivat rauhanagentteina. Heille annettiin tietoa ja työkaluja toimia rauhantyön, väkivallattomuuden ja ihmisoikeuksien parissa. Pitkällä aikavälillä hanke taistelee islaminvastaisuutta ja toisaalta myös lännenvastaisuutta vastaan. Hankkeen tuloksena syntyi rauhanliike Svenska muslimer för fred och rättvisa, ruotsalaiset muslimit rauhan ja oikeuden puolesta.

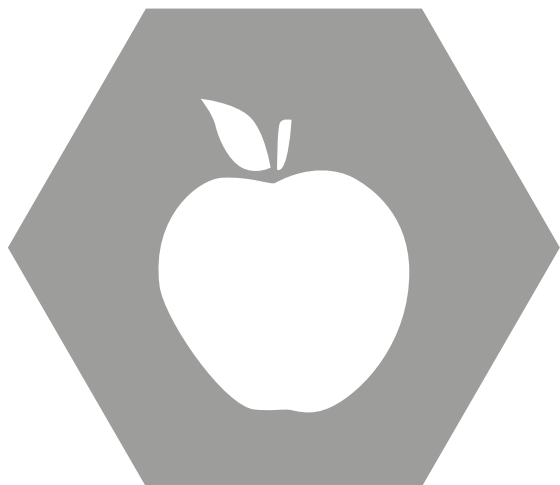
Tutkimustulos

Koulutus vaikuttaa yhteiskuntaan: koulutettu väestö on luottavaisempaa ja yhteistyökykyisempää. Korkean koulutustason maissa on vähemmän rikollisuutta. Koulutus on yhteydessä yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen, suvaitsevaisuuteen ja äänestämiseen.

Brittiläistutkija John Preston³ on analysoinut aikuiskoulutuksen vaikutusta yhteiskunnalliseen elämään ja elämänarvojen, erityisesti suvaitsevaisuuden, muotoutumiseen. Hän toteaa, että yhteiskunnallinen osallistuminen, kuten vapaaehtoistyö, auttaa yksilöitä rakentamaan, ylläpitämään, erittelemään, uudistamaan ja rikastuttamaan sosiaalisia verkostojaan. Tutkimus vahvistaa aikuisoppimisen lisäävän yksilön suvaitsevaisuutta, ymmärtävyyttä ja kunnioitusta muita kohtaan.

Lue lisää: www.eaea.org/media/policy-advocacy/piaac/piaac-analysis_wakeup-call-for-europe.pdf

3 Preston, J. (2004). A continuous effort of sociability. Learning and social capital in adult life teoksessa: T. Schuller, J. Preston, C. Hammond, A. Brassett-Grundy & J. Bynner (toim.): The benefits of learning. The impact of education on health, family life and social capital. London and New York (s. 119–136).

Elämäntaitoja kaikille

Aikuiskoulutus tukee ihmisiä läpi elämän ja työuran. Merkitystä on muullakin kuin opintasuorituksilla: tutkimusten mukaan vapaa sivistystyö on monella tavalla hyödyllistä.

Aikuiskoulutus antaa uusia taitoja ja mielekkäitä oppimiskokemuksia. Se voi olla perustaitojen vahvistamista, ammatillisia opintoja, kielten opiskelua tai vapaa-ajan harrastus.

Aikuiskoulutus tarjoaa mahdollisuuksia. Se voi avata uusia urapolkuja, tasoittaa tietä muodolliseen koulutukseen ja auttaa palaamaan koulun penkille. Se voi aktivoida luovuutta sekä johtaa terveellisempään elämään.

Tutkimustulos

Itä-Suomen yliopiston koordinoiman yhteiseurooppalaisen Benefits of Lifelong Learning -tutkimuksen (BeLL) mukaan vapaalla sivistystyöllä on useita myönteisiä vaikutuksia. Oppijat kokevat olevansa terveempiä kuin verrokkinsa, ja heillä on terveemmät elintavat. Heillä on laajat sosiaaliset verkostot ja he voivat hyvin.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksissa opiskelevat aikuiset ovat motivoituneempia oppimaan läpi elämän ja näkevät sen mahdollisuutena parantaa elämänlaatua. Näitä hyötyjä raportoivat kaikenlaisia oppiaineita vapaan sivistystyön oppilaitoksessa opiskelevat. Etenkin heikosti koulutetut hyötyvät aikuiskoulutuksesta.

Lue lisää: www.bell-project.eu

Hyvä käytäntö

Kansanopistojen ja Maahanmuuttoviraston Nutukka-ohjelma kouluttaa ja majoittaa nuoria 16–17-vuotiaita ilman huoltajaa Suomeen tulleita turvapaikanhakijoita. Lukuvuoden 2015–2016 ohjelmaan osallistui yli 500 nuorta turvapaikanhakijaa yli 20 kansanopistossa ympäri maata. Ohjelma on järjestetty tähän mennessä kolmesti.

Koulutuksen tavoitteena on ehkäistä nuorten turvapaikanhakijoiden syrjäytymistä, edistää kotoutumista, tukea jatko-opiskelupaikan löytämisessä, huolehtia asianmukaisesta majoituksesta ja huolenpidosta sekä turvata nuorten oikeus turvalliseen kasvuympäristöön. Nuoret voivat oleskellun saatuaan jatkaa kotoutumiskoulutuksessa tai aikuisille suunnatussa perusopetuksessa.

Ohjelmalla on oma opetussuunnitelma, jossa sovelletaan valtakunnallista kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelmaa. Kansanopistopedagogiikka painottaa samanarvoisuutta ja dialogia. Oppiminen sidotaan aitoihin arkielämän tilanteisiin ja ilmiöihin. Nuoret asuvat kodinomaaisessa ympäristössä, jossa heillä on tukenaan ohjaajia. Kansanopistojen toiminta-ajatuksen mukaisesti koko yhteisö kasvattaa: ohjaajien ja opettajien lisäksi muukin henkilöstö sekä opistojen muut opiskelijat ovat läsnä nuorten arjessa.

Ohjelman tuloksia ovat syrjäytymisen ehkäisy sekä kotoutumisen ja koulutukseen sekä työelämään pääsyn nopeutuminen. Lukuvuoden 2015–2016 väliarvioinnin mukaan osallistujien kielitaito on kehittynyt hyvin ohjelmaan osallistumisen myötä. Heidän luottamuksen ja turvallisuuden kokemuksensa on lisääntynyt ja kyky keskittyä opiskeluun parantunut. Nuoret ovat oppineet arkielämän taitoja ja itsenäistyneet. Kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan on tapahtunut yhteisen toiminnan kautta.

Lue lisää: www.kansanopistot.fi/yhdistys, toimisto@kansanopistot.fi

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus

Koulutustasolla on valtava merkitys yksilön elämään. Koulutettujen uramahdollisuudet ovat monipuolisemmat ja he elävät pidempään kuin heikosti koulutetut. Koulutuksen myönteiset vaikutukset kasaantuvat, sillä korkeasti koulutetuille oppimisesta tulee helposti elämäntapa. Heille avautuu enemmän mahdol-

lisuuksia opintoihin kuin heikosti koulutetuille.

Aikuiskoulutus voi kompensoida heikkoa koulutusta ja mahdollistaa sosiaalisen liikkuvuuden, eli yksilön sosiaalisen aseman paranemisen yhteiskunnassa. Aikuisenakaan ei ole liian myöhäistä oppia lukemaan

tai laskemaan, vaihtaa alaa tai oppia uutta kieltä.

Aikuiskoulutuksella on myönteinen vaikutus yhteiskunnan tasa-arvoisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen sekä talouskasvuun. Koulutus ehkäisee tehokkaasti myös syrjäytymistä.

Hyvä käytäntö

Ruotsissa on järjestetty menestyksekkäs nuoria työttömiä opintoihin kannustava vapaan sivistystyön kurssi. 40 prosenttia kurssin käyneistä saa opiskelu- tai työpaikan. Useampi kuin kaksi kolmesta motivoituu opiskelemaan ja uskoo, että koulutus on tie työelämään.

Kurssin menestys johtuu siitä, että se on luotu jo olemassa-olevaan rakenteeseen. Sitä järjestävät julkisesti rahoitetut aikuiskoulutusorganisaatiot, joilla on vankka asema kansallisessa koulutusjärjestelmässä. Kestävälle pohjalle rakennettu vapaan sivistystyön järjestelmä on tarpeeksi joustava kohtaamaan uudet tarpeet ja haasteet.

Hyvä käytäntö

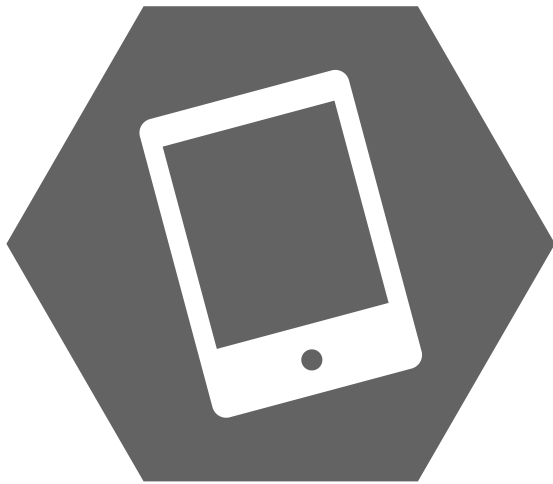
Vihreä sivistys- ja opintokeskus Visio ja maahanmuuttajien kotoutumista edistävä Puntland Community ry suunnittelivat yhdessä Askeleet kohti ammattia -koulutuskokonaisuuden. Sen tarkoituksena oli tukea somalitaustaisia maahanmuuttajia hakeutumaan jatko-opintoihin. Koulutus edisti osallistujien yhteisöllisyyttä ja kotoutumista: he saivat toisiltaan tukea ja apua.

Kohderyhmänä olivat nuoret aikuiset, jotka olivat käyneet koulua jo Somaliassa, mutta joiden koulunkäynnistä oli kulunut aikaa ja/tai jotka eivät pystyneet käyttämään osaamistaan vajaan suomen kielen taidon takia.

Opintojen tueksi laadittiin opetushallituksen hankerahoituksella pieni suomi-somali sanasto, jossa kuvattiin somalin kielellä suomalaista koulutusjärjestelmää ja sitä, miten edetä askel askeleelta kohti ammattia.

Opiskelijoille opetettiin esimerkiksi suomen kieltä, fysiikkaa, matematiikkaa ja atk-taitoja. Opetuskielinä olivat suomi ja somali. Opetus tapahtui pienryhmissä Puntland Community -yhdistyksen tiloissa Itä-Helsingissä. Kun opetus tapahtuu tutussa paikassa ja ”omassa porukassa”, on kynnys opiskelun aloittamiseksi matala.

Lue lisää: www.visili.fi/fi/opintokeskus/hankkeet/askleet-kohti-ammattia-2007

Työllisyys ja digitalisaatio

Työllisyyden ja oppimisen välinen yhteys on ilmeinen: päivitetty osaaminen on tärkeää innovaation, tuotavuuden, kilpailukyvyn ja yrittäjyyden kannalta. Työssä oppiminen on yleisimpiä syitä hakeutua koulutukseen aikuisiässä. Jatko- ja uudelleen-kouluttautuminen on tärkeää, mutta kaikenlainen oppiminen on hyväksi työllisyydelle.

Jos oppimiseen otetaan ainoastaan tekninen lähestymistapa, vaarana on, että tutkinto koostuu nopeasti vanhentuvista taidoista. Kun opintoihin sisällytetään oppimistaidon, innovatiivisuuden ja yritystoiminnan opintoja sekä syventävää työelämäkokeilua, syytetään kipinä elinikäiseen oppimi-

seen. Tämä auttaa oppijaa yhdistelemään muodollista ja vapaampaa oppimista tutkinnon suorittamisen jälkeen ja pitämään osaamisensa ajan tasalla.

Ennusteiden mukaan Eurooppa tarvitsee tulevaisuudessa enemmän tietotyöläisiä ja vähemmän heikosti koulutettuja työntekijöitä. Moni tehtävä katoaa, ja uusia syntyy. Eurooppa tarvitsee työvoimaa, joka sopeutuu muutoksiin nopeasti. Tällaisen kapasiteetin saavuttamisessa koulutus on avainasemassa.

Digitalisaation myötä valtavat muutokset tekevät tuloaan. Digitaaliset viranomaispalvelut, verkko-ostokset ja älykodit ovat jo monelle

arkipäivää. Osa väestöstä ei kuitenkaan hallitse tietotekniikkaa ja on tämän vuoksi syrjäytymisvaarassa. Digitaidot takaavat osallistumisen ja osallistamisen, joten digitaalinen kuilu on kurottava umpeen. Kaikkien tulee osata käyttää älylaitteita.

Digitalisaation myötä myös palveluteollisuus kohtaa perustavia muutoksia. Ihmiskontaktit vähenevät. Koulutuksen alalla verkko-oppiminen tarjoaa paljon mahdollisuuksia, mutta koulutuksen sosiaalinen ulottuvuus kärsii. Aikuiskoulutus ja vapaa sivistystyö voivat tarjota kohtaamispaikkoja, jotka ovat tärkeitä ihmisten hyvinvoinnille, mielenterveydelle, solidaarisuudelle ja sosiaaliselle yhtenäisyydelle.

Tutkimustulos

Elinikäisen oppimisen hyötyjä kartoittanut BeLL-tutkimus osoittaa, että osallistuminen vapaan sivistystyön opintoihin on monin tavoin hyödyllistä. Oppimisen myönteinen vaikutus säteilee oppijan lähipiirissä eläviin ihmisiin: perheeseen, kollegoihin ja muihin sosiaalisiin verkostoihin. Voidaan siis päätellä, että vapaa sivistystyö hyödyttää koko yhteiskuntaa.

Tutkimukseen vastasi 8646 eurooppalaista oppijaa. Heistä jopa 87 prosenttia havaitsi myönteistä muutosta oppimismotivaatiossaan, sosiaalisissa suhteissaan, yleisessä hyvinvoinnissaan ja tyytyväisyydessään elämäänsä vapaan sivistystyön opintojen aloittamisen jälkeen. Positiivisia muutoksia työhön, uraan ja aktiiviseen kansalaisuuteen havaitsi ainakin 31 prosenttia vastaajista.

Lue lisää: www.bell-project.eu/cms/wp-content/uploads/2014/06/BeLL-Survey-results.pdf, s. 122.

Maahanmuutto ja ikääntyminen

Aikuiskoulutus auttaa ratkaisemaan pakolaiskriisin. Yhteiskunnallisen koulutuksen ja kulttuurienvälisen oppimisen kautta vaikutetaan myönteisesti ihmisten asenteisiin, mikä puolestaan auttaa kotouttamismyönteisen kulttuurin luomisessa. Vertaisoppimisen kautta maahanmuuttajista tulee aktiivisia kansalaisia uusissa kotimaissaan. He voivat esimerkiksi opettaa muille maahanmuuttajille ja kantaväestölle kieltään ja taitojaan.

Aikuiskoulutus auttaa siirtolaisia ymmärtämään uuden kotimaansa kulttuuria ja sosiaalisia sääntöjä. Se antaa kantaväestölle mahdollisuuden oppia uusia tapoja ja kehittää kotimaataan tulevaisuuteen katsovaksi demokratiaksi. Pitkällä aikavälillä Eurooppa tarvitsee maahanmuuttajia selviytyäkseen kiihtyvistä väestön ikääntymisestä.

Aktiivinen ikääntyminen taataan vain tarjoamalla ikääntyneille koulutusta.

Tutkimusten mukaan oppivat seniorit ovat aktiivisempia, tekevät useammin vapaaehtoistyötä ja ovat terveempiä – heistä on hyötyä yhteiskunnalle. He itsessään ovat ratkaisu ikääntyvän väestörakenteen ongelmaan.

Sukupolvien välinen oppiminen mahdollistaa eri ikäisten hyötymisen toistensa osaamisesta. Yhteiset aktiviteetit vahvistavat sukupolvien välistä solidaarisuutta ja tukevat sukupolvien välistä dialogia.

Hyvä käytäntö

Keravan Opiston Kansainvälinen miesten olohuone on suunnattu kantasuomalaisille ja maahanmuuttajataustaisille miehille. Osallistujien toiveiden mukaisesti ohjaaja ei vie tapaamiseen mitään erityistä teemaa keskusteltavaksi, vaan puheenaiheet muodostuvat sen mukaan mitä osallistujilla on kulloinkin mielessä. Puheenaiheet aaltoilevat toisia kunnioittavassa ilmapöytäyhteiskunnallisista ja kulttuurisista aihepiireistä henkilökohtaisiin kokemuksiin. Keskustelujen kielinä käytetään englantia ja suomea, sillä on tärkeää, että kukin voi ilmaista itseään luontevasti.

Kantaväestö löytää mukaan yleensä Keravan Opiston kautta ja maahanmuuttajataustaiset monikulttuurisen työn verkoston välityksellä. Kerho kokoontuu joka toinen viikko. Se toteutetaan yhdessä Settlementti Louhelan monikulttuurisen toimintayksikön kanssa.

Lue lisää: Kotouttajana kansalaisopisto, toim. Elina Vesalainen. Kansalaisopistojen liiton julkaisu 2014: kansalaisopistojenliitto.fi/wp-content/uploads/2015/08/Kotouttajana-kansalaisopisto_julkaisu.pdf

Kestävä kehitys

Yhteiskunnan muuttaminen nykyistä kestävämmäksi on todellinen haaste Euroopalle. Aikuiskoulutuksesta on hyötyä väestön kouluttamisessa ympäristöajatteluun, ja aikuiskoulutusoppilaitokset voivat toimia luovan ideoinnin mahdollistavina keskustelupaikkoina.

Aikuiskoulutus auttaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Se tukee sekä Lissabonin agendan, joka tavoittelee kestävä, fiksun ja osallistavan kasvun turvaamista, että Euroopan komission puheenjohtajan, Jean-Claude Junckerin, agendan tavoitteiden saavuttamisessa.

Aikuiskoulutus kiihdyttää työllisyyttä, taloudellista kasvua ja digitaalisten sisämarkkinoiden syntyä. Aikuiskoulutus vaikuttaa välillisesti myös energialiiton ja ennakoivan ilmastonmuutospolitiikan syntyyn. Se vahvistaa sisämarkkinoita esimerkiksi kouluttamalla väestön kansainvälisyyteen.

Hyvä käytäntö

Suomalaisten vapaan sivistystyön oppilaitosten toiminta tunnetaan kulttuurisesta ja sosiaalisesta kestävydestään. Se edistää paikalliskulttuuria, kansalaisten hyvinvointia ja koulutuksen tasa-arvoa.

Oppilaitokset ovat kehittäneet kestävä kehityksen kriteerit, jotka vievät toimintaa entistä kestävämpään suuntaan. Kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyuden lisäksi myös taloudellisen ja ekologisen kestävyuden ulottuvuudet huomioidaan. Kriteerit kattavat oppilaitostoiminnan kaikki osa-alueet, kuten arvot ja strategiat, organisaation resurssit, opetuksen suunnittelun ja toteuttamisen sekä toimintakulttuurin ja kumppanuudet.

Oppilaitos voi halutessaan pyytää auditointia ja hankkia kestävä kehityksen sertifikaatin. Keväeseen 2016 mennessä 17 vapaan sivistystyön oppilaitosta on sertifioitu.

Vapaan sivistystyön kestävä kehityksen kriteerien suunnittelusta vastasivat vuosina 2012–2013 opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen OKKA-säätiö ja ympäristökonsultointipalveluja tarjoava Osuuskunta Eco-One. Työn tukena toimi valtakunnallinen kansanopistojen ja kansalaisopistojen pilottiverkosto.

Lue lisää: www.koulujaymparisto.fi

Tutkimustulos

Pohjoismainen aikuiskoulutusverkosto, Nordiskt nätverk för vuxnas lärande (NVL), on järjestänyt kestävän kehityksen koulutusta vuodesta 2006. Vuosina 2013–2014 toteutettiin pohjoismainen monialainen koulutus, joka edisti oppilaitosten, paikallishallinnon ja kansalaisjärjestöjen yhteistyötä.

Pilottikurssin kohderyhmänä olivat aikuiskouluttajat, jotka työskentelevät esimerkiksi kansalaisopistossa, opintokeskuksessa tai koulutusjärjestössä. Kurssi kesti vuoden ja sisälsi neljä opetuskertaa sekä käytännön projektin, joka yhdisti opinnot työelämään. Projektit käsittelivät kestävää rakentamista, kestävää ruokavaliota, kumppanuuksien kehittämistä, ympäristömerkintöjä ja kestävää hallintoa ja eettistä kuluttamista sekä globaalia kansalaisuutta.

Lue lisää: www.elmmagazine.eu/articles/piloting-nordic-sustainability-education

Hyvä käytäntö

Itävaltalainen ympäristöneuvontaorganisaatio, Umweltberatung, on kehittänyt energiatehokkuusajokortin. Se on työkalu energiansäästöön kotitalouksissa ja organisaatioissa. Energiatehokkaiden elämäntapojen ja säästäväisen kulutuskäyttäytymisen kehittäminen auttaa köyhyyden ehkäisemisessä. Energian säästäminen työpaikoilla voi johtaa kilpailukyvyn paranemiseen kulujen vähentyessä. Yritysten tukema jätteidenkäsittely rohkaisee myös työntekijöitä ympäristötekoihin vapaa-ajallaan.

Lue lisää: www.umweltberatung.at/ueber-uns-international-and-energie-fuehrerschein.at

EU- politiikka

Aikuiskoulutus edistää:

- EU:n kasvustrategioita järkevällä, kestäväällä ja osallistavalla tavalla.
- EU:n arvojen, kuten tasapuolisuuden, yhtenäisyyden ja aktiivisen kansalaisuuden, lujittamista sekä luovuuteen ja innovaatioihin kannustamista.
- työllisyyden kasvua: osaamista tunnistamalla ja taitoja päivittämällä ihmiset saadaan työelämään.
- pyrkimyksiä lisätä väestön taitotasoa. Noin 80 miljoonalla eurooppalaisella on heikot perus-

taidot. Aikuiskoulutuksella heidät voidaan tavoittaa ja voimauttaa.

- EU:n tavoitetta vähentää köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa elävien osuutta väestöstä. Koulutus antaa heikossa asemassa oleville itsevarmuutta ja tapoja osallistua ja työllistyä.

Aikuiskoulutus voi vastata erilaisiin poliittisiin haasteisiin, kuten työllisyyden turvaamiseen, talouskasvun edistämiseen, digitaalisten sisämarkkinoiden luomiseen, ilmastomuutokseen, maahanmuuttoon

ja globaaleihin kysymyksiin. Se myötävaikuttaa sekä kasvua ja työllisyyttä edistävän EU2020-strategian että Junckerin agendan tavoitteisiin. Lisäksi aikuiskoulutus on avaintyökalu YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden (Sustainable Development Goals) saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä.

Aikuiskoulutus auttaa Eurooppaa pysymään yhtenäisenä, vauraana ja konfliktittomana maanosana, joka pystyy vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin myönteisellä tavalla.

Alkuperäinen julkaisu: The Manifesto for Adult Learning in the 21st Century

Julkaisijat: Euroopan aikuiskoulutusjärjestö (EAEA), Kansanvalistusseura ja Vapaa sivistystyö ry

Teksti: Gina Ebner (EAEA), EAEA:n jäsenistön, hallituksen ja henkilökunnan tuella

Suomenkielinen käännös ja toimitus: Aura Vuorenrinne (EAEA), Kansanvalistusseuran ja Vapaa sivistystyö ry:n tuella

Graafinen suunnittelu ja taitto: Aura Vuorenrinne

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Toteutettu opetus- ja kulttuuriministeriön tuella. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei vastaa julkaisun sisällöstä.

Yhteisrahoitettu Euroopan unionin Erasmus+ -ohjelmasta. Euroopan komissio ei vastaa julkaisun sisällöstä.

**EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS**

Mundo-J, Rue de l'Industrie 10, B-1000 Brussels

Tel. +32 2 893 25 22, eaea-office@eaea.org

www.eaea.org